

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIEN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet over leersteun
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Op 18 november 2022 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet over leersteun voor de tweede keer principieel goed. Daarop werd het advies gevraagd van de Raad van State. Naar aanleiding van dit advies werden wijzigingen aangebracht in het voorontwerp van decreet. Het aangepaste voorontwerp van decreet wordt nu samen met de bijbehorende memorie van toelichting voorgelegd aan de Vlaamse Regering met het oog op een definitieve goedkeuring.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Dit voorontwerp van decreet betreft het basisonderwijs en het secundair onderwijs.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 25 oktober 2019 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de nota "Naar een begeleidingsdecreet voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften" (VR 2019 2510 DOC.1123-1TER).

Op 25 juni 2021 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de conceptnota decreet leersteun (VR 2021 2506 MED.0220-TER). Bij de conceptnota decreet leersteun werd advies gevraagd en verkregen van volgende adviesraden:

- de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR)
- de Vlaamse adviesraad handicap (Noozo)
- de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG)

De conceptnota en de verkregen adviezen vormden de basis voor het voorontwerp van het decreet over leersteun.

Voor het voorontwerp van decreet over leersteun werden de volgende adviezen verkregen:

- wetgevingstechnisch en taaladvies op 12 mei 2022
- JoKER-advies op 18 mei 2022
- advies van Inspectie van Financiën op 24 juni 2022

- begrotingsakkoord op 4 juli 2022

In uitvoering van artikel 11bis van het decreet basisonderwijs en artikel 70 van de Codex Secundair Onderwijs werd over voorliggend ontwerp van decreet overleg gepleegd met enerzijds de afgevaardigden van de schoolbesturen en anderzijds de representatieve vakorganisaties. Die overlegmomenten vonden plaats op 4 en 6 juli 2022.

Over het voorontwerp van decreet over leersteun zoals het principiële werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 8 juli 2022 werden de volgende adviezen verkregen:

- Vlaamse Toezichtscommissie (VTC) op 6 september 2022
- VLOR op 22 september 2022
- NOOZO op 23 september 2022
- Vlaamse Raad WVG op 23 september 2022

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) liet op 5 september 2022 weten af te zien van advisering.

Van 27 september 2022 tot en met 28 oktober 2022 vonden de onderhandelingen met de sociale partners plaats, die bekrachtigd werden in het protocol nr. 214 van 10 november 2022.

Voorliggend voorontwerp van decreet werd voor de tweede principiële goedkeuring opnieuw voorgelegd aan de Inspectie van Financiën. In de wijzigingen werden immers aanpassingen doorgevoerd aan het financieringssysteem. De Inspectie van Financiën verleende haar gunstig advies onder voorwaarden op 9 november 2022. Het begrotingsakkoord werd verleend op 14 november 2022.

Op 18 november 2022 werd het voorontwerp van decreet over leersteun voor de tweede keer principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Daarop werd het advies gevraagd van de Raad van State, dat werd verkregen op 27 februari 2023.

Naar aanleiding van een wijziging aan het financieringssysteem in het voorontwerp van decreet werd er opnieuw advies gevraagd aan de Inspectie van Financiën. Een gunstig advies onder voorwaarden werd verleend op 11 januari 2023. Het begrotingsakkoord werd gegeven op 16 februari 2023.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voorliggend decreet heeft als doelstelling dat elke leerling in Vlaanderen de juiste ondersteuning krijgt. Het mikt op onderwijskwaliteit, maximale leerwinst en een optimale ontwikkeling voor alle leerlingen met een model dat doenbaar en haalbaar blijft voor de schoolteams en alle andere betrokkenen.

Het decreet vervangt het huidige M-Decreet, dat dezelfde nobele doelstellingen had, maar in de praktijk met tekortkomingen kampte. We maken daarom een aantal belangrijke nieuwe keuzes ten aanzien van het M-decreet en het huidige ondersteuningsmodel. We behouden integraal het beschikbare budget van het ondersteuningsmodel (> 190 miljoen euro jaarlijks), maar kiezen bewust voor een nieuwe richting zodat mensen en middelen veel minder versnipperd worden en veel efficiënter aangewend worden. Zo kunnen we met hetzelfde budget betere resultaten bereiken.

We kiezen voor het adagium: gewoon onderwijs als het kan en buitengewoon onderwijs als het nodig is. We verzoenen op die manier het recht op inclusief kwaliteitsvol onderwijs voor de individuele leerling met het recht op kwaliteitsvol onderwijs voor elke leerling. De klassenraad neemt de finale

beslissing over de toegang tot een school voor gewoon onderwijs. De school beoordeelt daarbij de (dis)proportionaliteit van de te treffen maatregelen.

We zullen schoolteams beter wapenen en ondersteunen om een sterke brede basiszorg en verhoogde zorg aan te bieden. Er komt ook een beter aanbod voor leerlingen van wie het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) inschat dat ze bovenop de sterke brede basiszorg en verhoogde zorg nog extra leersteun nodig hebben. Mensen, middelen en expertise worden geconcentreerd in nieuwe leersteuncentra, die anders georganiseerd zijn dan de huidige ondersteuningsnetwerken. We kiezen voor een beperkt aantal leersteuncentra die de mogelijkheden maximaal bundelen én garanderen met een voldoende kritische massa. Scholen voor gewoon onderwijs kiezen vrij het leersteuncentrum waarbij ze willen aansluiten en nemen een belangrijke rol op in de leersteunraad. Zij brengen immers de middelen in. Jaarlijks kunnen ze kiezen om hun middelen in dat leersteuncentrum onder te brengen waar hun noden optimaal beantwoord worden. Omdat scholen als het ware aandeelhouders worden in het leersteuncentrum, werkt het systeem ook responsabiliserend. We sturen het financieringsmodel ook bij zodat we de leerlingen en hun leerkrachten en schoolteams die nood hebben aan leersteun nog beter kunnen bereiken. De middelen moeten veel meer dan vandaag het geval is terechtkomen in de klassen zelf.

Vlaanderenbreed creëren we via een specifiek referentiekader consensus over kwaliteitsvolle leersteun. De pedagogische begeleidingsdiensten, de CLB's en de onderwijsinspectie zetten in op het ondersteunen van en toezicht houden op de kwaliteit van de leerlingenbegeleiding.

Vanuit de bezorgdheid omtrent de beschikbaarheid van specifieke expertise voor leerlingen met een motorische beperking, visuele beperking, auditieve beperking of spraak- of taalontwikkelingsstoornis stellen we een beperkt aantal scholen van het buitengewoon onderwijs die zich op een welzijns-campus bevinden in staat om voor die doelgroep van leerlingen leersteun achterliggend aan te bieden.

De leerondersteuners zelf krijgen voor het eerst echt stabiele arbeidsvoorwaarden. Concreet komt er één ambt van leerondersteuner. De bekwaamheidsbewijzen voor dat ambt worden ruim gelaten. Daardoor geven we autonomie aan de leersteuncentra om een modern personeelsbeleid te voeren. Voor de meer dan 3.000 personeelsleden die momenteel reeds als ondersteuner aan de slag zijn, creëren we de mogelijkheid om over te stappen naar een leersteuncentrum, zodat zij perspectief krijgen op werkzekerheid. De ondersteuners die overstappen en vastbenoemd zijn of al beschikken over een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) nemen die mee in hun aanstelling als leerondersteuner.

Het decreet leersteun heeft ook oog voor het buitengewoon onderwijs, dat zorgt voor kwaliteitsvol onderwijs voor leerlingen die nood hebben aan een doorgedreven ondersteuning in een aangepaste context gedurende de periode die nodig is. Scholen voor buitengewoon onderwijs stellen hoge doelen voor hun leerlingen en werken actief aan de mogelijkheid tot overstap of terugkeer naar het gewoon onderwijs. Er wordt daarom ingezet op meer samenwerking en afstemming tussen gewoon en buitengewoon onderwijs.

B. ADVIES VAN RAAD VAN STATE

Hieronder geven we een overzicht van de wijze waarop met de verschillende elementen van het advies van de Raad van State werd omgegaan:

- **Artikel 4** van het voorontwerp werd aangepast. In de memorie bij het artikel is een passage toegevoegd die duiding geeft bij het budget van 6 miljoen euro dat bij beslissing van de Vlaamse Regering van 16 december 2022 werd toegekend aan de private stichting Leerpunt voor de periode van 17/12/2022 tot en met 31/8/2026. Het budget is bedoeld voor de versterking van scholen voor

gewoon basis- en secundair onderwijs bij het vormgeven aan een sterke brede basiszorg en verhoogde zorg.

- In **artikel 14** werd tegemoetgekomen aan de opmerking van Raad van state door zowel in het artikel als in de memorie van toelichting te expliciteren dat het gaat om scholen voor gewoon onderwijs die zijn aangesloten bij het leersteuncentrum, alsook om CLB en PBD die samenwerken met deze scholen.

- Met het oog op **artikel 19, §1** gaat de Raad van State in punt 6 van het advies in op artikel 24, §2 van de Grondwet. Krachtens dat artikel kan de Vlaamse Gemeenschap haar bevoegdheden als inrichtende macht opdragen aan autonome organen, op voorwaarde dat dit bij decreet aangenomen met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen gebeurt.

De Raad van State erkent dat het mogelijk is dat de bevoegdheid van de scholengroepen om leersteuncentra op te richten kan gesteund worden op grond van artikel 4, §2 van het bijzonder decreet. Die bepaling stelt dat de inrichtende machten van het gemeenschapsonderwijs, zoals de scholengroepen, al de bevoegdheden bezitten die rechtstreeks of onrechtstreeks noodzakelijk of nuttig zijn voor de uitoefening van hun opdracht, met inbegrip van het oprichten van of deelnemen in andere rechtspersonen.

In het advies wordt niettemin aanbevolen om de leersteuncentra toe te voegen aan de instellingen die een scholengroep kan oprichten in art. 23, §1, 1°, a van het bijzonder decreet.¹

Het advies van de Raad van State stelt niet dat de verankering van de leersteuncentra in het bijzonder decreet noodzakelijk is. Het advies beveelt aan om dat te doen om elke twijfel weg te nemen.

Uiteindelijk is er geen twijfel mogelijk over het feit dat de scholengroepen leersteuncentra kunnen oprichten. Niet alleen is er de mogelijke rechtsgrond in art. 4, §2 van het bijzonder decreet, er is ook de vaststelling dat het bijzonder decreet van 14 juli 1998 de bevoegdheid om gemeenschapsonderwijs in te richten heeft overgedragen aan het Gemeenschapsonderwijs. Artikel 2 van het bijzonder decreet stelt immers dat voor de toepassing van het bijzonder decreet wordt onder gemeenschapsonderwijs begrepen, het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, met uitzondering van:

- het onderwijs ingericht door de universiteiten;
- het onderwijs ingericht door de hogescholen;
- het hoger zeevaartonderwijs;
- het onderwijs georganiseerd door gemeenschapsinstellingen voor bijzondere jeugdbijstand;
- het schriftelijk onderwijs.

Die bevoegdheidsoverdracht is definitief en vanaf dan is de bevoegdheid om gemeenschapsonderwijs in te richten bij de rechtspersoon het Gemeenschapsonderwijs gelegd.

Dat impliceert dat wanneer er in de algemene onderwijsregelgeving soorten instellingen bijkomen, de rechtspersoon het Gemeenschapsonderwijs bevoegd is om dat voor het gemeenschapsonderwijs te doen. Dat is de wisselwerking tussen bijzonder decreet en algemene onderwijsregelgeving die op het hele onderwijs, het gemeenschapsonderwijs inbegrepen, van toepassing is. Het bijzonder decreet is enkel nodig om een bevoegdheidsoverdracht te realiseren. Die bevoegdheidsoverdracht werd in 1988 gerealiseerd en in 1998 met een tweede bijzonder decreet vernieuwd. Er is dus geen twijfel mogelijk dat ook de leersteuncentra, die tot doel hebben de scholen van basis- en secundair onderwijs te ondersteunen, binnen de toepassing van het bijzonder decreet vallen. De enige vraag die dan nog rest is wie bevoegd is om deze leersteuncentra op te richten.

Voor zover niet expliciet geregeld kan op artikel 23, §3 worden gesteund om de bevoegdheid tot oprichting van leersteuncentra bij de raden van bestuur van de scholengroepen te situeren. ('§ 3. De raden van bestuur van de scholengroepen zijn bevoegd voor alle aangelegenheden die bij dit bijzonder decreet niet uitdrukkelijk aan andere bestuursorganen zijn toegewezen.'). Dat artikel legt de residuaire bevoegdheden bij de raden van bestuur van de scholengroepen.

---

¹ Het advies zelf spreekt van scholengemeenschappen, maar uiteraard worden de scholengroepen bedoeld, waarvan artikel 23 van het bijzonder decreet de bevoegdheden definieert

Tenslotte is er de vaststelling dat men zich bij de opmaak van het bijzonder decreet niet helemaal gehouden heeft aan de letter van artikel 24 §2 van de Grondwet. Men heeft elementen uit de gewone onderwijsregelgeving in het bijzonder decreet vermeld. Dat was deels om uitvoering te geven aan een politiek akkoord dat zelf niet strikt die grens respecteerde, en deels om het bijzonder decreet leesbaar te houden. In het politiek akkoord van 18 juni 1998 heeft men de bevoegdheden die aan de verschillende bestuursorganen toekomen sterk afgestemd op de op dat moment bestaande toestand. In de geest van de bijzondere decreetgever zijn de raden van bestuur van de scholengroepen bevoegd om onderwijsinstellingen op te richten, om centra voor leerlingenbegeleiding op te richten en gelijkaardige ondersteunende instellingen die later in de onderwijsregelgeving zijn opgenomen op te richten.²

- De Raad van State merkt bij de artikelen **19 en 22** op dat voor zowel de onderwijsnetten, de leersteuncentra als de scholen voor gewoon onderwijs die aansluiten bij een leersteuncentrum de in artikel 24, § 1, van de Grondwet gewaarborgde onderwijsvrijheid moet gerespecteerd worden en adviseert om in dit licht gemaakte keuzes in functie van het algemeen belang duidelijk te verantwoorden in de memorie van toelichting. In de memorie van toelichting werd een bijkomende verantwoording voor de gemaakte keuzes toegevoegd bij artikel 19 en artikel 22.

Verder heeft de Raad van State een aantal opmerkingen bij **artikel 19** waaraan tegemoet werd gekomen.

- De Raad van State merkt op dat in **artikel 21** staat dat de Vlaamse regering bepaalt welke leersteuncentra worden opgericht, wat op gespannen voet staat met de door artikel 24, § 1, van de Grondwet gewaarborgde onderwijsvrijheid. Het gaat inderdaad niet over de Vlaamse regering die dit eenzijdig bepaalt, maar wel over een onderlinge overeenstemming tussen de Vlaamse regering en de onderwijsnetten die in een protocol wordt vastgelegd. Artikel 21 wordt in die zin geherformuleerd. Eenzelfde herformulering gebeurde in de memorie van toelichting bij het artikel.

- Bij **artikel 24** wordt er een aanpassing gedaan in de memorie van toelichting.

- **Artikel 33** wordt geschrapt in lijn met het advies van de Raad van State.

- **artikel 34 (33 na hernummering)** is een standaardbepaling die de voorwaarden vastlegt voor het verkrijgen van een salaris. De vrijstellingen die voorzien worden, bieden de mogelijkheid om kandidaten die geen onderdaan zijn van de Europese Unie of de Europese Vrijhandelsassociatie, en die door bepaalde omstandigheden geen toegang meer hebben tot de nodige documenten, in welbepaalde situaties toch een salaris toe te kennen. In het kader van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, gaf de Raad van State een gelijkaardig advies. Er is toen geen gevolg aan gegeven. Ook in het kader van het decreet leersteun is het niet aangewezen wijzigingen aan te brengen aan de bepaling.

- In **artikel 51 (50 na hernummering)** werd een verduidelijking toegevoegd omtrent de berekening en verdeling van punten voor secundaire processen, waarbij tegemoet werd gekomen aan de bijzondere opmerking van de Raad van State over dit artikel.

- In **artikel 57 (56 na hernummering)** rond het gebruik en de verwerking van persoonsgegevens, worden nog een aantal toevoegingen gedaan naar aanleiding van het advies van de Raad van State. Concreet wordt verduidelijking ingevoegd over de persoonsgegevens van de leerling, en de bewaartermijnen. Naar aanleiding van het advies van de Raad wordt nog een advies gevraagd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA).

---

² In het politiek akkoord van 18 juni 1998 stond dat de raden van bestuur van de scholengroepen bevoegd zijn om scholen op te richten, af te schaffen en samen te voegen. Over de bevoegdheid om CLB op te richten of af te schaffen werd in het politiek akkoord niets gezegd (wellicht door een vergetelheid). In het bijzonder decreet zijn ze dan toegevoegd aan de bevoegdheden van de raden van bestuur van de scholengroepen.

- **artikel 62 (61 na henummering) en 76 (75 na henummering)** voegen het leerondersteunend personeel toe aan de artikels in de decreten rechtspositie die de taalvereisten regelen. Die artikels zijn sinds 12 maart 2015 evenwel nietig verklaard voor instellingen die zijn gelegen in de faciliteitengemeenten en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad (zie [arrest nr. 28/2015](#)). Er kan dus gesteld worden dat het toepassingsgebied van de bepaling ook in de huidige formulering al beperkt is tot leersteuncentra die gelegen zijn in het Nederlandse taalgebied met uitzondering van de faciliteitengemeenten. Een aanpassing lijkt in die zin niet nodig.

- Voor **artikel 72 (71 na henummering)** werd, naar aanleiding van een opmerking van de Raad van State, in de memorie van toelichting verduidelijkt hoe het mogelijk is dat er in het begin van het schooljaar al 360 dagen dienstanciënniteit kan verworven zijn in het betrokken ambt in het leersteuncentrum. Hetzelfde werd gedaan voor **artikel 86 (85 na henummering)**.

- In **artikel 75 (74 na henummering)** werd de verwijzing naar een artikel uit het decreet over leersteun aangepast.

- Aan het advies bij **artikel 84 (83 na henummering)** werd gevolg gegeven.

- Aan het advies om de formulering van **artikel 101 (100 na henummering)** aan te passen, werd gevolg gegeven. De zinsnede “de school die de leerling weigerde” wordt vervangen door “de school die de inschrijving van de leerling ontbond”. Eenzelfde aanpassingen gebeurde in de memorie van toelichting.

- Aan het advies bij **artikel 115 (114 na henummering)** om een zinsnede aan artikel 68, §1, 3° van het decreet basisonderwijs op een andere plaats in te voegen, werd gevolg gegeven.

- Aan het advies bij **artikel 117 (116 na henummering)** werd gevolg gegeven.

- In **artikel 123 tot 126 (122 – 125 na henummering)** werd gevolg gegeven aan het advies van de Raad van State.

- De Raad van State stelt dat in **artikel 127 (126 na henummering), 7°**, van het voorontwerp ontworpen artikel 2, 16°/3, van het decreet van 8 mei 2009, een omschrijving wordt opgenomen van het “referentiekader kwaliteitsvolle leersteun”, maar dat daaruit enkel blijkt dat het referentiekader bestaat uit verschillende rubrieken, zonder dat hieraan een nadere invulling wordt gegeven. Ook uit de memorie van toelichting blijkt niet waaruit die rubrieken zouden kunnen bestaan. Aldus wordt volgens de Raad van State aan de Vlaamse Regering een onbeperkte machtiging verleend om het referentiekader vast te stellen. De Raad van State verwijst hierbij naar het advies dat ze gaf op het voorontwerp van decreet betreffende onderwijsinspectie 2.0 (advies 62.556/1).

In de nota aan de Vlaamse regering betreffende het voorontwerp van decreet betreffende onderwijsinspectie 2.0 (VR 2017 1901 DOC.0028/1BIS) werd toegelicht waarom het toenmalige advies van Raad van State omtrent de referentiekaders onderwijskwaliteit en CLB-kwaliteit niet werd gevolgd. We hernemen hieronder deze toelichting:

“Legaliteitsbeginsel - De Raad van State vraagt zich af of de bevoegdheid die de decreetgever in artikel 4, §2 geeft aan de Vlaamse Regering om het referentiekader onderwijskwaliteit en het referentiekader CLB-kwaliteit vast te leggen, in overeenstemming kan worden gebracht met het legaliteitsbeginsel inzake onderwijs zoals dit voortvloeit uit artikel 24, §5 van de Grondwet. De Raad van State meent dat de wijze waarop de Vlaamse Regering zich van die taak moet kwijten niet nader is omschreven.

De Raad van State ziet terzake een verschil met het artikel 38, §2 van het bestaande decreet dat aan de Vlaamse Regering in 2009 ook de opdracht gaf om een referentiekader te expliciteren (het zg. CIPO kader) : “De Vlaamse Regering expliciteert het referentiekader dat de inspectie

hanteert bij de doorlichtingen en kan daarbij differentiëringen aanbrengen per onderwijsniveau of voor de CLB's. Het referentiekader is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output. De component proces wordt verder onderverdeeld in de domeinen algemeen beleid, personeelsbeleid, logistiek beleid en onderwijskundig beleid. De componenten en domeinen worden verder onderverdeeld in indicatoren en variabelen. De kwaliteitsaspecten en de indicatoren en variabelen die er naar verwijzen, vinden hun legitimering in de regelgeving. Ze zijn niet normerend geformuleerd. Het referentiekader verwijst op het niveau van indicatoren of variabelen in ieder geval naar de reglementaire verplichtingen van instellingen inzake de minimumdoelen, de erkenningsvoorwaarden en de financierings- en subsidiëeringsvoorwaarden en naar de reglementaire verplichtingen van instellingen op het vlak van: 1° het beleid inzake gelijke onderwijskansen,... 8° het beleid inzake participatie." Voor een goed begrip van de krijtlijnen binnen dewelke de Vlaamse Regering moet werken bij het uittekenen van de referentiekaders, moeten drie artikelen samen gelezen worden: artikel 2, 16/1° , 16/2°, artikel 4, §2 en artikel 38, §2 en §3 (respectievelijk art. 16, art. 17 en art. 23, 3° en 4° van dit decreet). In artikel 4, §2 staan inderdaad geen nadere criteria die de Vlaamse Regering moet respecteren bij het uitwerken van de referentiekaders. Daardoor lijkt het misschien dat de Vlaamse Regering de totale vrijheid krijgt en dat zou inderdaad strijdig zijn met het legaliteitsbeginsel. Maar, in artikel 2, 16/1°, 16/2° staan volgende definities : "16°/1 referentiekader onderwijskwaliteit: het kader dat de verwachtingen voor kwaliteitsvol onderwijs door onderwijsinstellingen uitzet; het kader is opgebouwd rond de vier rubrieken: resultaten en effecten, ontwikkeling stimuleren, kwaliteitsontwikkeling en beleid en het houdt rekening met context en input van de onderwijsinstelling. 16°/2 referentiekader CLB-kwaliteit: het kader dat de verwachtingen voor kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding door de CLB's uitzet; het kader is opgebouwd rond de vier rubrieken: resultaten en effecten, ontwikkeling stimuleren, kwaliteitsontwikkeling en beleid en het houdt rekening met context en input van het CLB". Die referentiekaders, die in cocreatie met de belanghebbenden zijn tot stand gekomen, bestaan dus uit vier rubrieken: resultaten en effecten, ontwikkeling stimuleren, kwaliteitsontwikkeling en beleid. Net zoals voorheen zal bij elke doorlichting rekening gehouden worden met de context waarin de instelling werkt én met de input. Om het belang van die context en die input te onderlijnen, worden ze mee opgenomen in de definities van de referentiekaders. Daarnaast bepaalt het decreet ook nog dat de onderwijsinspectie een toezichtkader uitwerkt dat in elk geval vanuit het referentiekader, peilt naar de reglementaire verplichtingen van instellingen inzake de minimumdoelen, de erkenningsvoorwaarden en de financierings- en subsidiëeringsvoorwaarden en naar de reglementaire verplichtingen van instellingen op het vlak van: 1° het beleid inzake gelijke onderwijskansen; 2° het zorgbeleid en de leerlingenbegeleiding, met inbegrip van de ondersteuning van leerlingen met bijzondere noden vanuit de ondersteuningsnetwerken; 3° het talenbeleid; 4° het beleid inzake de oriëntering van leerlingen; 5° het evaluatiebeleid met betrekking tot leerlingen en cursisten; 6° de beleidskeuzes die erop gericht zijn de personeelsleden optimaal in te zetten en te ondersteunen; 7° het nascholings- en professionaliseringsbeleid; 8° het beleid inzake participatie;". De decretale verankering van de referentiekaders in de artikelen 2, 4 en 38, het vastleggen van de referentiekaders door de Vlaamse Regering én het uittekenen van de krijtlijnen voor het toezichtkader, zorgt voor duidelijkheid op het onderwijsveld. Er is voortaan een gemeenschappelijke taal en het kwaliteitsbeleid in de onderwijsinstellingen en de CLB's wordt eenduidig gestimuleerd. De Vlaamse Regering moet, bij het uitwerken van de referentiekaders, werken binnen de krijtlijnen, zoals in die artikelen aangegeven. Hetzelfde geldt voor de onderwijsinspectie bij het uitwerken van het toezichtkader. Door het samenlezen van de artikelen 2, 4 en 38 van voorliggend decreet, wordt de invulruimte voor de onderwijsinspectie in het nieuwe decreet eerder ingeperkt. De kwaliteitsverwachtingen uit de referentiekaders geven immers méér dan het vroegere CIPO-kader, richting aan de werking van de onderwijsinspectie. De bekendmaking van het toezichtkader en de doorlichtingsinstrumenten, waarover de Raad van State een opmerking maakte, wordt wel degelijk gewaarborgd in artikel 23, 4°."

Op basis van deze argumentatie is ook nu het besluit om geen aanpassingen te doen aan de artikelen betreffende het referentiekader kwaliteitsvolle leersteun in het voorontwerp van decreet over leersteun, aangezien de bepalingen omtrent het referentiekader kwaliteitsvolle leersteun op dezelfde manier als de referentiekaders onderwijskwaliteit en CLB-kwaliteit worden opgenomen in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Wel wordt in artikel 126 de definitie van het referentiekader kwaliteitsvolle leersteun verder aangevuld door de rubrieken in te vullen en hun aantal te concretiseren. In de memorie van toelichting wordt bij het artikel bijkomende duiding gegeven over de rubrieken.

Daarnaast werden nog een aantal **technische correcties** doorgevoerd:

- Ten eerste wordt er een wijziging aangebracht aan het aantal punten in de enveloppe voor leersteun type basisaanbod, 3 en 9 (artikel 42). Die aanpassing is noodzakelijk om te compenseren voor het verlies aan punten voor scholen of scholengemeenschappen in het kader van de globale puntenenveloppe die ze vandaag genereren voor de uren die ondersteuners presteren in beroepsgerichte vorming (BGV), praktische vakken (PV) of daaraan gelijkgesteld. Ter compensatie wordt het aantal punten voor de enveloppe voor leersteun type basisaanbod, 3 en 9 verhoogd met 1.560 punten. Verder wordt het budget voor de werkingsmiddelen per punt verlaagd om rekening te houden met die extra punten (artikel 51). Ook worden in de Codex Secundair Onderwijs twee wijzigingen doorgevoerd (zie artikel 146 en 147) zodat de ondersteuners die aangesteld zijn in BGV, PV of daaraan gelijkgesteld, niet meer worden meegeteld in de scholen in schooljaar 2023-2024. Dat is noodzakelijk om dubbele financiering tegen te gaan.

- Verder wordt in artikel 8, §3 een verduidelijking toegevoegd omtrent het feit dat een leersteuncentrum voor eenzelfde type maar met één ander leersteuncentrum structureel kan samenwerken.

- In artikel 18 worden de woorden 'in de school' geschrapt om een te enge interpretatie te vermijden, aangezien er voor bepaalde leerlingen ook aanvullende vormen van ondersteuning geboden kunnen worden die niet plaatsvinden in de school (bijvoorbeeld voor leerlingen die gebruik maken van bednet, TOAH,...).

- In artikel 51 wordt een concretisering ingevoerd van de berekening en verdeling van het bijkomend werkingsbudget van tweemaal 5 miljoen euro gedurende de eerste twee schooljaren van het leersteunmodel. Dezelfde systematiek wordt gehanteerd als voor de berekening en verdeling van de punten voor secundaire processen (in artikel 48).

- In artikel 52 wordt een tweede paragraaf toegevoegd om het mogelijk te maken dat leersteuncentra, net zoals andere onderwijsinstellingen, op werkingsbudget of ten laste van andere vormen van financiële ondersteuning personeel kunnen aanwerven. Dit is o.a. van belang voor het bijkomend werkingsbudget van tweemaal 5 miljoen euro dat gedurende de eerste twee schooljaren over de leersteuncentra zal worden verdeeld in functie van een optimale doorstart van de nieuwe leersteuncentra.

- In artikel 177 wordt een technische wijziging doorgevoerd voor een juiste telling van het aantal GON leerlingen in schooljaar 2016-2017 in functie van de toekenning van een voltijdse betrekking van directeur in scholen voor buitengewoon secundair onderwijs.

- In een aantal van de overgangsmaatregelen worden enkele technische wijzigingen gedaan. Concreet gaat het om de overgangsmaatregelen in artikel 70/84 en 71/85. Een deel van de omkadering wordt pas berekend op basis van een telling op de eerste schooldag van oktober. Dat betekent dat leersteuncentra op 1 september slechts een inschatting zullen hebben van de totale omkadering. Vermoedelijk zullen zij bijkomend nog personeelsleden aanwerven in oktober en november, eens zij zicht hebben op het totale plaatje van beschikbare middelen. Het is dan ook wenselijk om de

overgangsmaatregelen ook van toepassing te maken op die personeelsleden. Concreet betekent dat, dat ook personeelsleden die worden aangeworven in september, oktober en de eerste helft van november 2023 hun TADD-aanstelling en vaste benoeming kunnen meenemen bij een aanstelling in een vacante betrekking in het ambt van leerondersteuner. Daarnaast zullen ook personeelsleden die in september, oktober en de eerste helft van november 2023 een TADD-aanstelling krijgen in het ambt van leerondersteuner, een vaste benoeming kunnen krijgen op 1 januari 2024 (mits voldaan wordt aan alle voorwaarden).

- In artikel 70 en 84 is een passage toegevoegd die expliciteert dat personeelsleden die de overstap maken naar een leersteuncentrum en hun vaste benoeming of TADD-aanstelling meenemen, voor die opdracht ontslag moeten nemen bij de “oude” werkgever.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de artikelsgewijze toelichting verwijzen we naar de memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er werd een aanpassing doorgevoerd in het voorontwerp van decreet die een budgettaire weerslag heeft. Concreet worden er 1.560 punten toegevoegd aan de enveloppe van punten voor ondersteuning van de brede types in het secundair onderwijs. Dat is geen budgettaire meerkost aangezien de punten worden weggehaald uit de globale puntenenveloppe voor het secundair onderwijs. Uitgebreide info daaromtrent is te vinden in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

Een gunstig advies onder voorwaarden van de Inspectie van Financiën werd ontvangen op 11 januari 2023.

Het begrotingsakkoord werd ontvangen op 16 februari 2023.

B. ESR-TOETS

Geen impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget van de Vlaamse overheid, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft geen directe weerslag op de financiën van de lokale en provinciale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring van het voorontwerp van decreet door de Vlaamse Regering wordt het dossier overgemaakt aan het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. Haar definitieve goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet over leersteun en de bijbehorende memorie van toelichting;
2. De Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, te gelasten voornoemd voorontwerp van decreet en de memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS